

ISO-toiminta 2015–2016

toimintasuunnitelma

esipuhe

Viime aikoina on keskusteltu paljon Sote-uudistuksesta. Kevään kuluessa selviää, miten uudistus etenee. Palvelutarpeiden ja käytettävissä olevien resurssien välinen yhtälö vaikuttaa joka tapauksessa siltä, että merkittävilta rakenneuudistuksilta on vaikea välttyä. Enemmän tai myöhemmin ratkaisuja on tehtävä.

Sosiaalihuoltolakeja uudistettiin jo ja se tulee pääosin voimaan huhtikuussa. Koulutuksia on järjestetty eri puolilla maata, mutta toki uutta opittavaa on käytännössä enemmän kuin mihin parin päivän luennoilla voidaan paneutua. Sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain toimeenpano on myös ajankohtainen ja saanee alueilla tuekseen THL/Oper-yksikön osaltaan rahoittamaa hanketyötä. Yhtä kaikki, normiuudistukset työllistävät sosiaalialan osaamiskeskustoja merkittävästi pitkin toimintavuotta.

Tänä vuonna 150 vuotta täyttävä kunta on institutionaalisesti saanut vastaanottaa huikkeen satojen lakisääteisten tehtävien massan. On mielenkiintoista nähdä, onnistutaanko lähivuosina kuinka vauhdikkaasti ja selvästi karsimaan säädettyjä tehtäviä, joista edelleen reilu kolmannes osuu juuri sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle.

Hallintoon ja normeihin uskovalla kehittämisellä on suomalaisessa yhteiskunnassa pitkä historia ja vankka kannatus. Miten muuten alaa voitaisiin uudistaa? Entä kohtuulliset arkiset toisen toimimisen kokeilut ja niiden onnistumista seuraavat opinnäytetyöt? Voisiko tinkimätön uteliaisuus asukkaiden, asiakkaiden ja potilaiden sekä heidän läheistensä ideoimia ratkaisuja kohtaan laukaista ennen näkemättömän innovaatioepidemian? Kannustus luovuuteen on satsaus lahjakkuuden kannattavaan käyttöönottoon.

Teemme ISOssa parhaamme, että itäsuomalaiset ovat mukana niin alueellisessa kuin valtakunnallisessakin sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisessä. Yhteistyökumppaneita on lukuisia ja aktiivisen yhteistyön tulokset näkyvät myös viestinnässämme. Tule innostamaan ja innostumaan uudistuksista!

Kuopiossa 26.2.2015

Tarja Kauppila
johtaja
ISO

Asiantuntevaa UUDISTAMISTA

ISOn lakisääteinen tehtävä on yhteiskunnallisesti merkittävä: sosiaalialan perus- ja erityisosaamisen edistäminen sekä erityis- ja asiantuntijapalvelujen turvaaminen Itä-Suomessa. Tässä onnistuminen edellyttää tietoon ja asiantuntemukseen pohjautuvaa aktiivista ja sinnikästä yhteistyötä. Selvää on, että valtionavustus ja kuntien jäsenmaksurahoitus ovat perustoiminnan elinehtoja jatkossakin.

Työtämme energisoi visio: virkeä, elinvoimainen Itä-Suomi, jossa toteutuvat ihmisarvo, oikeudenmukaisuus, osallisuus ja yhteisöllisyys. Osallistumme ennakkoivasti uudistuksiin sosiaalialan osaamisen, vaikuttavuuden ja vetovoiman vahvistamiseksi. Välitämme tietoa, taitoa ja kehittämistahtoa monipuolisella viestinnällä.

Alueellinen ja valtakunnallinen kohdennettu yhteistyö verkostoissa on arkeamme. Keskeiset kehittämissuhteet ovat sote-uudistus, sosiaalihuollon tiedonhallinta ja ikäosaaminen. Työskentelemme hyvinvoinnin ja alan kehittämisen tietopohjan sekä tutkimuksellisten yhteyksien vahvistamiseksi. Tuemme normiuudistuk-

sia, kuten Sosiaalialan tiedonhallinnan aluekehittämisverkoston (Stake) ja hankkeiden työllä sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain toimeenpanoa. Sosiaalihuoltolain toimeenpano ansaitsee kehittämistyön tukea.

Sote-uudistuksessa tähtäin on perus- ja lähipalvelujen vahvistamisissa sekä sujuvassa yhteydessä niin perus- ja erityispalvelujen kuin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujenkin kesken. Tuemme opiksi ottamista esimerkiksi Kainuussa jo koetuista sote-kehitysvaiheista ja välitämme tietoa uusista lupaavista käytännöistä. Hanketyössä panostamme myös perhehoitoon lastensuojelussa (Perho). Alueen palvelurakennehankkeissa sosiaalisella näkökulmalla on sijansa. Kannustamme uudistamaan sosiaalityötä ja vahvistamaan ikäosaamista.

Arvostamme palautettasi ja otamme opiksi ideoitasi. Kehitämme osaamiskeskustustyötä arvioivalla otteella. Tarkistamme tavoitteita ja varmistamme yhteistyöllä voimavarat niiden saavuttamiseksi. Panostamme kannustavaan osaamisen johtamiseen – Sinunkin parhaaksesi!

Kohti innostavia verkkokeskusteluja

Alati muuttuvan maailman ja uusien medioiden myötä meidän tulee omaksua jatkuvasti uusia viestinnän välineitä ja käytäntöjä. Sosiaalisen median vallatessa alaa on painetun viestinnän osuus vähentynyt huomattavasti. ISON materiaaleista toimintasuunnitelma ja -kertomus painetaan vuosittain. ISON verkkojulkaisuna on tulossa tarinoita sosiaalisen vahvistamisesta verkostoissa.

Päivittäisessä viestinnässä ISON facebook-sivu on aktiivisessa käytössä. Sieltä näkee pikaselauksella niin ISON toiminta-alueen kuin koko valtakunnankin ajankohtaisia kuulumisia sote-kehittämisestä. Facebook on avoin, matalan kynnyksen keskustelukanava kaikille. Tervetuloa kommentoimaan, jakamaan ja tykkäämään: <https://www.facebook.com/itasuomensosiaaliansaamiskeskus>

ISONetin (www.isonet.fi), facebookin ja ISOuutiset -uutiskirjeen lisäksi uutena viestintävälineenä julkaisemme vuodesta 2015 alkaen ISONetissä blogia. ISO-blogi tarjoaa henkilökohtaisia näkemyksiä ja mielipiteitä sosiaalialan tämän päivän tilasta ja tulevaisuuden näkymistä. Blogin sisällöstä vastaavat ISON henkilöstö

sekä yhteistyökumppanit. Asiantuntevat, kohdeyleisönsä tuntevat kirjoittajat pyrkivät vastaamaan lukijoiden toiveisiin blogin sisällössä ja aihe-ehdotuksia otetaankin mielellään vastaan. Blogi tarjoaa yhden uuden lisämahdollisuuden vuorovaikutukselle ja lukijoiden osallistumiselle ISO-viestinnässä.

ISO-hallitus ja henkilöstö seuraavat ja arvioivat systemaattisesti ISON toimintaa ja taloutta. Valtionavustuksen pienentyessä ISON taloutta on jouduttu ennakkoimaan ja varautumaan myös sopeuttamistoimiin. Sote-uudistuksen edetessä odotetaan talouden vahvistuvan tasapainoisemmaksi suhteessa terveydenhuollon kehittämiseen.

Taloudellisesti tiukkoina aikoina tulee kiinnittää erityistä huomiota henkilöstön jaksamiseen. ISOssa työskenteleviä asiantuntijoita tuetaan ja kannustetaan muun muassa kehityskeskusteluilla (2 kertaa/henkilö/vuosi) sekä työkytoiminnalla. Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuus säännölliseen henkilökohtaiseen työtoimintaan Smartumin kulttuuri- ja liikuntaseteileillä. Lisäksi pyritään järjestämään koko henkilöstön yhteistä työkytoimintaa kaksi kertaa vuodessa.

Kohti uudistuvien lakien hallintaa

Sosiaalihuoltoa koskevia ajankohtaisia lainsäädäntöuudistuksia on paljon. Sosiaalihuoltolaki korostaa palvelujen oikea-aikaisuutta ja tuen tarpeiden yksilöllistä arviointia, matalia kynnyksiä ja ongelmien ehkäisyä. Vanhuspalvelulaki painottaa ikäihmisten osallistumista ja osallisuutta. Uudistukset vahvistavat asukkaiden yhdenvertaisuutta ja yhtenäistävät käytännön työtä. Muutoksia tuovat myös perhehoitolaki ja vammaispalvelulaki.

Tietoon pohjautuva kehittäminen ja tutkiva työote ovat ISON asiantuntijaverkostojen perusteema. Itä-Suomen yliopiston opetussosiaalikeskusten verkoston kanssa jatketaan temaattisia tutkimusiltoja ja aktiivista tutkimuksen ja käytännön vuorovaikutusta. ISO-verkostoissa pohditaan myös sosiaalialan työn muutostarpeita. Millaista työtettä ja toimintakulttuuria tässä ajassa tarvitaan?

Karelia-ammattikorkeakoulu on ISON avainkumppaneita. Koulutus- ja kehittämissyhteistyössä seurataan uusien opetussuunnitelmien toteutumista. ISO

osallistuu työelämäyhteistyöhön, julkaisuihin sekä tutkimus- ja innovaatioyhteistyöhön. Ikäosaaminen on strateginen painoala yhteistyössä. AMK:n opettajat osallistuvat ISON verkostoihin, joissa edistetään opinäytetyö- ja harjoitteluyhteistyötä.

ISO-viestintä jatkuu monikanavaisena ja -muotoisena. Yhteiskunnallisia muutoksia tarkastellaan kriittisesti ja mahdollistavasti ihmisen ja sosiaalialan työn näkökulmasta. Uutta työtä ja kiinnostavia työn tuloksia nostetaan esille ajantasaisesti. Verkostoista nousee myös tunteita ja tunnelmia, joista on tärkeä viestiä ajan tulkkeina.

ISO haluaa toimia rohkeasti keskustelun herättäjänä ja avaajana. Siihen ISON verkkoviestintä tarjoaa kutsuvan mahdollisuuden. ISolla on julkaisutoimintaa useiden avainkumppaneiden kanssa.

Sote-uudistustyöhön ISO osallistuu asiantuntijana sekä valtakunnallisella että alueellisella tasolla. ISO on verkostoineen mukana mm. Pohjois-Karjalan maakunnallisessa sote-hankkeessa, Siun sotessa.

Kohti itseohjautuvia verkostoja

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisessa on monia virtoja, jotka vaikuttavat konkreettisesti sosiaalialan arkeen ja itäsuomalaisen ihmisen elämään. Näissä virroissa sosiaalialan työ kaipaa luovaa ja rentoa kehittämisotetta sekä kykyä luoda kantavia kumppanuuksia.

Sosiaalityön alueellista kehittämisotetta edistään. Osaamista vahvistetaan sosiaalityön valttikorttina. Avun tarjoaminen ajoissa on tärkeä tavoite. Avainkumppanuutta toivotaan muiden muassa Etelä-Savon sairaanhoitopiirin perusterveydenhuollonyksiköltä ja Esso-hankkeelta (lisätietoja: ks. www.esshp.fi).

Savon Päihdefoorumi jatkuu Tyynelän Kehittämiskeskuksen vetovastuulla. Verkostossa hyödynnetään entistä enemmän kokijan, näkijän ja tekijän yhteistä kehittämisvastuuta. Mikkelin ammattikorkeakoulu kutsuu jatkossa koolle päihdeopettajien verkoston.

Ikäosaaminen kiinnostaa, vaikka käsitteen haltuunotto on alkuvaiheessa. Pohjois-Karjalan kanssa lisätään keskustelua ja yhteisiä oppimiskokemuksia.

Pieksämäen seudulla vaikuttava vammaisalan osakeskittymä ottaa Diakonia ammattikorkeakoulun

johdolla vetovastuuta Vammaisfoorumista. Avaintehävissä toimivat jatkossakin vammaisalan järjestökehittäjät. Kokemusasiantuntijuudella lisätään kehittämisymmärrystä. Etelä-Savon kuntien vammaissosiaalityön oppimisverkoston vetovastuun ottaa Savonlinnan kaupungin vammaispalveluyksikkö. Hyvien käytäntöjen jakaminen ja dialoginen toisilta oppiminen vahvistavat jokaisen sosiaalityöntekijän työn arkea ja uskoa tulevaan.

Lastensuojelujärjestöjen ja lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn alueelliset verkostot luovat turvallista lapsuutta, lasta ja nuorta kuulevaa kohtaamista sekä osallisuutta päätöksenteossa. Verkostoja ohjaa Viola ry ISO-kumppanuudessa.

ISON avainrooli Kumppanuuspöydässä jatkuu. Maakunnallinen Hyvinvointifoorumi ohjaa ”Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen mallimaakunta 2020” -vision toimeenpanoa. Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen maakuntaohjelma päivitetään. Kutsutaan koolle alueen järjestöjen kehittäjäverkosto. Ohjelmakauden hankkeita ohjataan ja edistetään.

Kohti toiminnan ja tiedon tasapainoa

Perhehoitolain ja sosiaalihoitolain uudistaminen korostaa tarvetta kehittää perhehoitoa tulevaisuuden palvelumuotona. ISO on mukana erityisesti lastensuojelun ja ikäihmisten perhehoidon kehittämisessä.

Lastensuojelun tiedonhallintaa kehitetään Perho-hankkeessa. Hanke on edennyt prosessien ja niissä käsiteltävien tietojen määrittelyn kautta sovelluskehitykseen. Perhehoidon alueelliset yksiköt Siilinjärvellä ja Mikkelissä testaavat yhdessä sijaisperheiden ja lasten asioista vastaavien sosiaalityöntekijöiden kanssa Perho-sovellusta. Sen toivotaan tuovan ryhtiä keskinäiseen tiedonvaihtoon ja asiakastyön dokumentointiin.

Pohjois-Savossa jatketaan sosiaalijohtajien ja tiedonhallinnan asiantuntijoiden yhteisiä työkokouksia. Niissä käsitellään sosiaalipalvelujen kehittämisen, tietojohtamisen ja tiedonhallinnan ajankohtaisia kysymyksiä sekä suunnitellaan alueellista yhteistyötä.

Parhaillaan on käynnissä maakunnan laajuisen sosiaali- ja terveydenhuollon tuotantokuntayhtymän

suunnittelutyö (PoSoTe). ISO on edustettuna tutkimus- ja kehittämisrakennetta ja tietohallintoa suunnittelevissa työryhmissä.

Tiedonhallinnan kehittämisponnistukset ulottuvat myös kansalliselle tasolle. ISolla on edustus asiakastietojen sähköistä käsittelyä koskevaa lakia uudistavassa työryhmässä. Lisäksi osallistutaan sote-arkkitehtuuriryhmään ja sosiaalihuollon luokituksia ja tietorakenteita kehittävään asiantuntijaryhmään. Yhdessä muiden sosiaalialan osaamiskeskusten kanssa edistetään tiedonhallinnan käytäntöjen ja ratkaisujen yhtenäisyyttä Sosiaalialan tiedonhallinnan aluekehittämisverkostossa (Stake). ISolla on verkoston puheenjohtajuus.

Sosiaalialan osaamiskeskusten yhteistyönä valmistellaan valtakunnallinen hanke, jolla tuetaan sosiaalialan toimijoita sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain toimeenpanossa. Lain toimeenpano edellyttää henkilöstön perehdyttämistä määrämuotoiseen kirjaamiseen ja yhtenäisten tietorakenteiden viemistä asiakas-tietojärjestelmiin.

ISO-yhdistys toimii

ISON ylläpitäjänä, työnantajana ja toiminnan taustayhteisönä toimii ISO-yhdistys eli Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen kannatusyhdistys ry. Yhdistyksen kotipaikka on Kuopio. Yhdistystoiminnan tavoitteena on yhteistyön vahvistaminen:

- sosiaalialan perus- ja erityisosaamisen kehittämiseksi sekä
- sosiaalialan erityis- ja asiantuntijapalveluiden turvaamiseksi.

Yhdistys kokoaa runsaat 70 yhteisöjäsentä laajalla alueella. Kutsu uusiksi jäseniksi kuuluu oikeustoimikelpoisille yhteisöille, jotka hyväksyvät yhdistyksen tarkoituksen ja säännöt. Jäsenyydestä päättää hakemusten pohjalta ISO-yhdistyksen hallitus.

ISON toimintasuunnitelman ja -kertomuksen lisäksi jäsenetuina toimitetaan ISO-uutiset sekä tuloste/painos asiantuntijatyön verkkojulkaisuista. Jäsenille tarjotaan myös muita edullisempaan hintaan osallistuminen maksullisille ISO-päiville.

Kuntien/kuntayhtymien jäsenmaksu on porrastettu asukasmäärän mukaisesti. Yhdistyksille ja muille yhteisöille on määriteltä kiinteä maksu. Jäsenyyden vahvistamiseen maksun suorittamisen jälkeen.

ISO-yhdistys vastaa osaamiskeskuksen varainhankinnasta. Kannatusluonteisten jäsenmaksujen lisäksi yhdistys voi hakea avustuksia ja apurahoja sekä vastaanottaa avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja.

Itä-Suomi tarvitsee sinua. Tule ja tuo yhteisösi mukaan tukemaan yhteiskunnallisesti merkittävää kehittämistyötä!

Ajankohtaista lisätietoa yhdistykseen liittymisestä, jäsenistä ja hallituksesta sekä osaamiskeskuksen toiminnasta löydät Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen verkkosivuilta: <http://www.isonet.fi/iso-yhdistys>

Lisätietoja ISO-yhdistyksestä löydät QR-koodin takaa.

ISO-julkaisu verkostotarinoista

Elämme suurten muutosten keskellä ja menemme kohti uutta, niin ISOssa kuin muuallakin. Nyt jos koskaan on hyvä aika pysähtyä muistamaan ja muistelemaan sekä kokoamaan yhdessä koettua ja opittua.

Kesäkuussa 2015 ilmestyy ISO-julkaisu, joka koostuu verkostokumppaneiden muisteluista ja verkostotarinoista. ISO-työ on ollut ja on yhä työtä verkostoissa.

Julkaisussa muistellaan yhteistyötä ja pohditaan muun muassa:

- Millaisia merkityksiä ja vaikutuksia, kosketuksia ja elämyksiä, kasvuprosesseja ja kumppanuuksia on syntynyt
- Mitä verkostokumppanuus on tuottanut
- Mitä verkostokehittäminen on tuonut

Oman tarinansa ja muistelunsa verkostotyöstä ovat lupautuneet kirjoittamaan muun muassa:

- Elli Aaltonen, ylijohtaja, Itä-Suomen aluehallintovirasto
- Pirjo Pölkki, professori, Itä-Suomen yliopisto
- Heli Sahala, sosiaali johtaja, Kotkan kaupunki
- Tuula Kukkonen, yliopettaja, Karelia-ammatti-korkeakoulu
- Marketta Kolari, lastensuojelupäällikkö, Kuopion kaupunki
- Jyrki Koskela, yksikön johtaja, Lapsi- ja perhepalvelukeskus Ruusu

Julkaisu julkaistaan verkkojulkaisuna ISONetissä:
www.isonet.fi

kuva: Pixabay

Yhteystiedot

Tarja Kauppila
johtaja
Tulliportinkatu 34 A, 2. krs
70100 KUOPIO
puh. +358 44 754 3333
e-mail: tarja.kauppila@isonet.fi

Sirpa Blom
hallinto- ja viestintäassistentti
Tulliportinkatu 34 A, 2. krs
70100 KUOPIO
puh. +358 44 288 3230
e-mail: sirpa.blom@isonet.fi

Antero Lehmuskoski
kehittämispäällikkö
Tulliportinkatu 34 A, 2. krs
70100 KUOPIO
puh. +358 44 012 3113
e-mail:
antero.lehmuskoski@isonet.fi

Arja Jämsén
yksikön johtaja
Torikatu 30 B 22
80100 JOENSUU
puh. +358 44 279 5037
e-mail: arja.jamsen@isonet.fi

Mali Soininen
yksikön johtaja
MAMK, Kasarmin kampus
Mikpoli, Patteristonkatu 2
50100 MIKKELI
puh. +358 44 520 7109
e-mail: mali.soininen@isonet.fi

Niina Häkälä
projektikoordinaattori
Tulliportinkatu 34 A, 2. krs
70100 KUOPIO
puh. +358 44 292 0780
e-mail:
niina.hakala@isonet.fi

